

DAVID LJUNGDAHL †.

David Ljungdahl, en av den svenska entomologins hängivnaste adepter, har gått bort vid nära 70 år. Vi möttes för snart 30 år sedan i gemensamt intresse för Sveriges fjärilar. Redan tidigt drogs hans intresse till fjärilarnas granna skara, i vilken han fann så mycket som tilltalade hans konstnärliga sinne. Han började snart samla och efterlämnade en god samling utomordentligt välpreparerade svenska fjärilar, de flesta infångade av honom själv, likaså en aktning svärd kollektion fjärilpupp¹. Av dessa senare har han under åren 1911—1932 i en serie uppsatser i Entomologisk Tidskrift givit uttömmande beskrivningar, åtföljda av distinkta detaljteckningar. Genom studiet av de dittills hos oss så föga beaktade pupporna kom han till vissa slutsatser om en del arters nära släktskap med varandra, arter som förut i gällande system varit långt åtskilda. Försiktig som han var, ville han härom ej publicera något men hade tillfredsställelsen konstatera att de modernaste systematici flera gånger ehuru på andra vägar kommit till samma slutsatser som han. En del fjärilvarianter har han givit namn, andra äro uppkallade efter honom.

Av bestående värde äro hans färgplanscher till det på Familjebokens förlag utgivna arbetet Svenska Fjärilar. Förlag och författare kunna gratulera varandra till att ha fäst denne skicklige och fjärilskunnige mans namn vid detta arbete, som därigenom burits fram till långt större popularitet än eljest skulle blivit fallet. »Det är det roligaste jag

¹ Både fjärilar och puppor ha förvärvats av Riksmuseum.

har», brukade han säga, »när jag får hålla på med det här arbetet och detta blir mitt livs verk.» Snart sagt varje ledig stund under de sista 5 åren ägnade han åt att utarbete dessa bilder av fjärilar och larver. Med kärleksfull omsorg plitade han med de ofta små och oansenliga arternas färg- och teckningsmönster och gav sig ej förrän porträttlikheten var i detalj exakt. Han hade även glädjen få höra och läsa de enstämmiga lovord en samfälld, sakkunnig kritik givit honom ej blott i vårt land och våra tre grannländer; även långt utanför Nordens gränser i Europas mera kända entomologiska tidskrifter ha hans strålande bilder prisats som toppunkten av vad som kan åstadkommas i fjärlavbildning; »man kan tro, att fjärlarna ska lyfta från papperet». Även har framhållits det konstnärliga sätt, på vilket han ordnat bildmaterialet på varje plansch till en förnämlig tavla.

Hans ängslan sista tiden, då han kände krafterna avta, att ej hinna få planscherina färdiga, var rörande. Sina sista krafter använde han på att komplettera bildmaterialet med en del arter, som från början ej medtagits, ty han ansåg att alla svenska arter borde avbildas — bara han orkade! Ännu få timmar innan hans medvetande slocknade för alltid talade han med mig om, hur han tänkt sig bilderna för sista planschen ordnade. Han var ledsen att ej själv orka med pusslet att lägga ihop de sista bilderna. Men glädjen över att ändå så nära ha lyckats föra sitt livsverk till slut var större än saknaden att ej få se det på boklådskan.

Alla dessa omfattande arbeten på entomologiens område utförde han på sin fritid, som en hobby. Hans övriga verksamhetsgrenar, lärarens, modellbyggarens, artistens, är jag ej mannen att bedöma.

David Ljungdahl besatt en arbetsiver och en arbetsglädje över alla gränser och samvaron och samarbetet med honom var mig alltid ett stort nöje.

För dem som närmare kände honom blir det tomrum han lämnar efter sig mycket stort. Han var en fin och gedigen man, tyst och tillbakadragen med känsligt sinne och öppet öga för allt skönt i naturen. Han talade gott om många, illa om ingen, hans humor var stilla och vänlig, hans försynthet mycket stor. Frid över hans ljusa minne!

David Vilhelm Ljungdahl föddes i Motala 5 dec. 1870, genomgick Konstakademien 1889—1893, anlätades därefter flitigt som bokillustratör av flera bokförlag, gjorde modeller av gamla järnverk, kvarnar m. m. till Nordiska Museet, andra museer och utställningar, målade i olja och akvarell, tecknade med penna och etsnål, var från 1912 till sin död lärare i figur- och landskapsmålning vid Tekniska skolan i Stockholm och åren 1926—38 lärare i frihandsteckning vid Tekniska högskolan. I Konstnärsklubben var han skattmästare 1913—26, i Entomologiska Föreningen i Stockholm styrelsesuppleant 1923—1939. Dog 7 sept. 1940.

Frithiof Nordström.